

Nepřímé daně v ČR

Energetické daně
(Ekologické daně)

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Ing. Šárka Sobotovičová, Ph.D.

Obecné principy návrhu ekologické daňové reformy

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Plán Komise Ministerstva životního prostředí:

- zavedení ekologických daní je výnosově neutrální, nové daně budou kompenzovány snížením zdanění práce a opatřeními ke snížení sociálních dopadů,
- ekologickým daním podléhá zdanění fosilních paliv, tepla, elektřiny a motorových vozidel,
- ekologické daně budou zaváděny postupně v letech 2007 až 2015, aby subjekty měly dostatečný čas na přizpůsobení.

Ekologická daňová reforma si kladla za cíl:

- Stimulovat ekonomické subjekty k takovému chování, které povede **ke snižování poškození životního prostředí** a jeho dopadů na zdraví obyvatel.
  - **Snížením daňového zatížení práce**, tj. snížením příspěvků na pojistné, popř. daně z příjmů, vytvořit podmínky pro snížení nezaměstnanosti.
-

V souladu s podmínkami členství České republiky v Evropské unii vznikla České republice povinnost k **1. lednu 2008** zavést daň z elektřiny, ze zemního plynu a z pevných paliv.

- Daň z elektřiny
  - Daň z pevných paliv
  - Daň ze zemního plynu a některých dalších plynů
-

- **Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů:**
  - Část čtyřicátá pátá – daň ze zemního plynu a některých dalších plynů,
  - Část čtyřicátá šestá – daň z pevných paliv,
  - Část čtyřicátá sedmá – daň z elektřiny.

Definováním těchto částí došlo k plnému transponování směrnice Rady 2003/96/ES, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energie-tických produktů a elektřiny.

- **Směrnice 2003/96/ES**, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny, stanoví minimální úrovně zdanění pro jednotlivé energetické produkty a možnosti sníženého zdanění respektive možnosti osvobození od daně pro jednotlivé produkty.
  - Mezi obecné cíle směrnice patří:
    - Zakotvení jednotné daňové konstrukce a ochrana vnitřního trhu.
    - Snížení emisí CO₂.
    - Podpora ekologicky šetrných výrobních procesů.
    - Efektivní využívání přírody a jejích statků.
-

Správa daně je vykonávána celními orgány.

Tyto rovněž vydávají dva typy povolení:

- Jedním z nich je povolení k nabytí **osvobozených energetických produktů** a lze jej získat rozhodnutím celního úřadu po přezkoumání podaného návrhu na jeho vydání.
- Stejně tak je tomu i v případě druhého povolení k nabytí **energetických produktů bez daně**.

Fyzické nebo právnické osobě, která není držitelem povolení, nesmí být energetické produkty bez daně či produkty osvobozené od daně dodány.

Plátcí daně:

- Dodavatel, který v ČR dodal elektřinu, plyn nebo pevná paliva **konečnému spotřebiteli**
- Provozovatel distribuční nebo přenosové soustavy a podzemního zásobníku plynu
- FO nebo PO, která použila elektřinu, plyn a pevná paliva osvobozená od daně

Zdaňovacím obdobím je kalendářní měsíc

Plátcí, kterým vznikla povinnost – **daňové přiznání** do 25. dne po skončení zdaňovacího období, ve stejné lhůtě je daň i **splatná**.

Povolení

- Energetické produkty od daně osvobozené nebo zcela bez daně lze nabývat pouze na základě povolení, které vydává správce daně na základě návrhu daňového subjektu.
  - Nezbytnou náležitostí je licence žadatele k provozování obchodu s energetickými produkty, dále musí žadatel být bezúhonný, nesmí být v úpadku a ani proti němu nesmí být zahájeno insolvenční řízení a v neposlední řadě mu nesmí být takovéto povolení odejmuto v posledním roce.
  - Součástí návrhu musí také být odhad předpokládaného ročního odběru a popis účelu, pro který je produkt odebírán.
-

- **Dodavatelé** energetických produktů jsou ze zákona povinni vést evidenci členěnou na jednotlivá zdaňovací období.
  - Předmětem jsou především záznamy o nabytých produktech s uvedením účelu jejich použití, s informací zda byly dodány s daní, bez daně, osvobozeny od daně, zda byly dodány pro vlastní spotřebu či nikoli.
  - Z dokladů musí být zřejmé, že došlo k dodání na daňovém území České republiky.
  - Záznamy musí být archivovány po dobu 10 let od konce příslušného zdaňovacího období.
-

Daň z elektřiny

- ▶ Základem daně je množství elektřiny v MWh.
  - ▶ Sazba daně pak je **28,30 Kč/MWh**.
  - ▶ Osvobození:
    - ekologicky šetrná;
    - vyrobená v dopravních prostředcích (pokud je tam i spotřebována);
    - vyrobená ze zdaněných výrobků, pokud jsou předmětem daně ze zemního plynu, daně z pevných paliv nebo spotřební daně
  - Ekologicky šetrná elektřina – pocházející ze sluneční energie, větrné energie, geotermální energie, vyrobená ve vodních elektrárnách, vyrobená z biomasy, ... § 2
-

Daň z elektřiny – výpočet

- Pan Žárovka spotřeboval 100 kWh elektřiny. Cena kWh (bez daní) činí 1,44 Kč. Vypočtete celkovou cenu.
  - Sazba daně pak je 28,30 Kč/MWh.
  - Daň z elektřiny:
  - Cena včetně daně z elektřiny:
  - DPH:
  - Cena celkem:
-

Daň z pevných paliv

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Základem daně je množství pevných paliv vyjádřené v GJ spalného tepla v původním vzorku.

Sazba daně činí **8,50 Kč/GJ** spalného tepla v původním vzorku.

Spalné teplo v původním vzorku se stanovuje normalizovaným postupem zjišťování akreditovanou laboratoří

Předmět daně:

- černé a hnědé uhlí;
  - koks a polokoks z uhlí;
  - ostatní uhlovodíky (pokud jsou určeny k použití, nabízeny k prodeji nebo používány pro výrobu tepla)
-

Daň z pevných paliv - výpočet

- Pan Zmrzlý nakoupil 10 metrů černého uhlí na topení. Na dokladu je uvedeno: základ daně 40 GJ spalného tepla v původním vzorku. Vypočtete výši daně z pevných paliv.
  - Sazba daně činí 8,50 Kč/GJ spalného tepla v původním vzorku
  - Daň z pevných paliv:
-

Daň ze zemního plynu a některých dalších plynů

Základem daně je množství plynu v MWh spalného tepla.

Sazby daně jsou specifické podle způsobu využití plynů:

- Pro výrobu tepla .....30,60 Kč/MWh,
  - Pro další účely uvedené v zákoně ..... 30,60 Kč/MWh,
  - Pro pohon motorů 264,80
  - Zemní plyn pro pohon motorů do 31. 12. 2011 - sazba 0 Kč/MWh, od 1.1.2015 (do 31.12.2017) - sazba daně 68,40 Kč/KWh, od 1.1.2018 (do 31.12.2019) - sazba daně 136,80 Kč/KWh a **od 1. 1. 2020 je sazba ve výši 264,80 Kč/MWh.**
-

Daň ze zemního plynu a některých dalších plynů

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Předmětem daně je zemní plyn, bioplyn, svítiplyn, vodní plyn, generátorový plyn, metan a další plyny, které jsou určeny pro pohon motorů, výrobu tepla a další účely uvedené v zákoně.

Osvobození od daně

- pro výrobu tepla v domácnostech
  - k výrobě elektřiny
  - jako pohonná hmota pro plavby na vodách
  - v metalurgických procesech či mineralogických postupech
-

Porovnání energetických daní se spotřebními daněmi

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Ukazatel	Energetické daně	Spotřební daně
Účel	Zdanění paliv poškozujících životní prostředí	Zdanění výrobků škodících životnímu prostředí a zdraví
Výše daňového zatížení	Různá výše v závislosti na poškození životního prostředí	Vysoké, jednotné pro předmět zdanění
Roční výnos daní	Velmi nízký	Vysoký, stabilní nebo rostoucí
Osvobození, vyjmutí ze zdanění	Významná osvobození a vyjmutí ze zdanění	Nevýznamné
Základ daně	Množství energie	Objemové a hmotnostní jednotky
Možnost vyhnouti se zdanění	Přechod na alternativní zdroje energie	Omezení nebo ukončení spotřeby

Porovnání energetických daní se spotřebními daněmi

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Z hlediska konstrukce a výběru daně není rozdíl mezi ED a SD.

Oba typy daní jsou daně nepřímé, které jsou vybírány plátcí a odváděny správci daní, což jsou u nás orgány celní správy.

Rozdíl je v základu daně, kdy u SD je základem pro výpočet daně množství výrobků v objemových a hmotnostních jednotkách.

Energetické daně vyjadřují množství spotřebovaného výrobku v jednotkách energie.

Výběr energetických daní

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

První bezdaňový okruh	Druhý spotřební okruh
<p>Subjekty prvního okruhu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● výrobci a těžařské společnosti ● obchodníci ● dovozci	<p>Subjekty druhého okruhu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● fyzické osoby, koneční spotřebitelé ● právnické osoby, koneční spotřebitelé

V prvním bezdaňovém okruhu není výrobek zdaněn, subjekty 1. okruhu pořizují výrobek bez daně.

Při dodání do druhého spotřebního okruhu subjekt prvního okruhu vypočítá, předepíše a vybere daň od konečného spotřebitele a vybranou daň odvádí celní správě nebo uplatní osvobození od daně.